

I. L. R. Punjab and Haryana (1968)1

ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ! ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀ; ਜਦੋਂ ਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 1960 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1228, ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ 1962 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 456 ਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 1960 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 1228 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ 1962 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 456 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦੇ ਅੱਖੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਬਣਾਵਾਂਗਾ! ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਜੇ.ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਗਿਆਨੀ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1961 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 219।

13 ਮਾਰਚ 1967 ਈ.

ਸਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1882)— S. 53— ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਤੋਹਫਾ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਕੀ ਸਾਂਭਣ ਯੋਗ ਹੈ- ਅਸਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਕੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ- ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਡੀਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਤਕਾਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ-Wh! ਈਥਰ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1877 ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤੋਹਫੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ

I. L. R. Punjab and Haryana (1968)1

ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੇ ਲੋਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਦਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪਕ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਦਾਅਵੇ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨੀ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.)

ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਤੋਹਫੇ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨ ਵਜੋਂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਹਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੁਦਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇੰਨਾ ਹਾਰਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੋਹਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਤਕਾਲ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਦੇ ਨਾ ਦਬਾਉਣ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ! ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਤਕਾਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਨਿੰਦਿਆ ਜਾਂ ਅਸਟਾਪੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 31;/ ਦਿਨ ਮਾਰਚ, 1960 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਕੇ.ਐਸ. ਕਵਾਤਰਾ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਆਰ.ਕੇ. ਡਿੱਬਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ।

ਐਸ.ਐਸ.ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਐਮ.ਐਮ. ਪੁੰਡੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਗਿਆਨੀ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਨ। ਬਸੰਤ ਕੌਰ। ਸਾਲ 1944-45 ਲਈ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਪਰਚੂਨ ਠੇਕੇ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪੱਖੋਵਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਬਕਾਰੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ।

I. L. R. Punjab and Haryana (1968)1

ਬੋਲੀਕਾਰ ਅਤੇ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। 10,900 ਹੈ। ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਹ ਸਨ ਜੋ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੋਮਲਗੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। 2,728 ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੁ. ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 8,172 ਬਕਾਇਆ। ਇਸ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ 5 ਮਾਰਚ 1945 ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਠੋਕੇ ਦੀ ਮੁੜ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਠੋਕੇ ਦੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 410. ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਘਾਟਾ ਹੋਇਆ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ 7,762. ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਪਰ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। 6 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ (ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2) ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 29 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। 14 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਿਫਟ-ਡੀਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਫਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕਿ . ਸਾਲ 1944-45 ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 7,662 ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਰਕਮ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇੰਤਕਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 3 ਮਈ 1954 ਨੂੰ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇੰਤਕਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ: -

“ਪਾਰਟੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਰਾਓ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਾਈਲ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਤਕਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ ਮਨਜ਼ੂਰ

ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ 9 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ "ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਿਤੀ 2 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੋਹਫ਼ਾ, —ਵਿਡੀਓ 29 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਦੀ ਗਿਫਟ-ਡੀਡ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ 1 ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ

ਆਪਣੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਓ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ-ਪੈਰਾ 9 ਤੋਂ 12 ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਟੈਂਡ ਲਏ ਗਏ ਸਨ-(1) ਕਿ ਤੋਹਫ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ (ਮੁਦਾਇਕ 2) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਰੰਗੀਨ ਤੋਹਫ਼ੇ-ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ; ਅਤੇ (2) ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਉਧਾਰ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦੋ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਟੈਂਡ ਸਨ- (1) ਕਿ ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ, ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸੀ ਜੋ ਬੇਕਾਰ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ

State of Punjab v. Giani Bir Singh and another (Mahajan, J.)

ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਗਿਫਟ' ਇੱਕ ਵੈਧ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਈ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀਆਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਗੀਆਂ: -

- (1) ਕੀ ਝਗੜੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ?
- (2) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੀ ਸੂਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ?
- (4) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ?
- (5) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ?
- (6) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਪਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿਰਫ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 5. ਬਾਕੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਰੁਕੇ ਰਹਿਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਰਾਜ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਵਾਤੜਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਧ ਤਬਾਦਲਾ ਪਰ ਜੋ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਕੱਲੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼, ਲੈਣਦਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, *ਮਹਿੰਦਰ ਬਨਾਮ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਸਾਦ* (1) ਅਤੇ *ਮਾਊਟ ਹਿਦਾਇਤ ਉਲ ਨਿਸਾ ਬਨਾਮ ਜਲਾਲ-ਉਦ-ਦੀਨ* (2)। ਅਤੇ *ਬਾਹਰ ਉਨੀਸਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਰਫੁਨੀਸਾ* (3) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਆਧਾਰ ਅਸਥਿਰ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ਾ *ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਸੀ*, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ 42 ਦਾ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ,

I. L. R. Punjab and Haryana (1968)1

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਛੱਤਰੂ ਮਾਈ ਬਨਾਮ ਮਾਜਿਦਨ (4), ਜਮਨਾਬਾਈ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ (5) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਮਾਉਂਟ ਅਸਕਰੀ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਬੱਲਭ ਦਾਸ (6) ਅਤੇ ਮੰਗਤੁਲਾਲ ਬਨਾਮ ਦਯਾ ਸੰਕਰ (7)। ਇਹ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ, ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1958 ਪਟਨਾ 568
- (2) ਏਆਈਆਰ 1941 ਅਵਧ। 95.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1955 ਮੈਡ. 446.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1934 ਲਾਹ. 460
- (5) ਏਆਈਆਰ 1936 ਬੰਬ 160=ILR 60 ਬੋਮ। 226.
- (6) ਏਆਈਆਰ 1938 ਅਵਧ। 165
- (7) ਏਆਈਆਰ 1936 ਪਟਨਾ 572

ਸੁਬਾਰਾਏਡੂ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ (8), ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਣੀ ਅੰਮਾਲ ਬਨਾਮ ਸੁੰਦਰਾਰਜਨ (9) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ , ■ ਅਤੇ ਮੌਗ ਬਾ ਮੌਗ ਬਨਾਮ ਮੌਗ ਬਾ ਯਿਨ (10) ਵਿੱਚ ਰੰਗੂਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਚਤੁਰੂ ਮਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ, ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 20 ਜੂਨ, 1921 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫਰਮਾਨ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਬਦੁਲ ਮਜੀਦ ਨੇ ਇਹ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼ੀਮਤੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮਜੀਦਾਨ, ਆਪਣੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰਾਂ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ 3 ਤੋਂ 8 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਅਸਰ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਿਆ-

"ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਤੀਜਾ ਇਤਰਾਜ਼। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ। ਬਰਾਬਰ ਅਸਥਿਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਫਰਮਾਨ ਇਸ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਨੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਬਦੁਲ ਮਾਈਦ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੁਈਸ ਕ੍ਰੈਵਿਅਸ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਜਾਨ ਮਹੋਮੇਡ (11) ਅਤੇ ਚੈਨ ਤਤ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਮਾ ਲਾਟ (12) ਵੇਖੋ। -

- (8) ਏਆਈਆਰ 1961 ਏਪੀ 25.
- (9) 1945 ਮੈਡ. 53.
- (10) ਏ.ਆਈ.ਆਰ.1939 ਰੰਗੂਨ 332.
- (11) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1919 ਸਿੰਧ 42
- (12) (1916) 33 ਆਈਸੀ 124.

State of Punjab v. Giani Bir Singh and another (Mahajan, J.)

ਜਮਨਾਬਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਬੀਓਮੋਟ, ਸੀਜੇ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ 1926 ਵਿੱਚ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਇੱਕ ਘਰ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। 1927 ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਉਸ ਮਕਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, ਯਾਨੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1) ਲਈ ਬੇਨਾਮੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮਕਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। 21 ਜੁਲਾਈ 1929 ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਦੁਆਰਾ ਕੁਰਕੀ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੁਰਕੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1929 ਨੂੰ, ਮੁਦਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬੇਨਾਮੀ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ। ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੀਲੀਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਸੰਪਤੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

“ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਬਾਰੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਇਹ ਹੈ: ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ 2 ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਲਈ ਬੇਨਾਮੀ ਸੀ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 42, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।”

ਮਾਊਂਟ ਅਸਕਰੀ ਬੇਗਮਗੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ 'ਜਮਨਾਬਾਈ ਦੇ ਕੇਸ' ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 168 'ਤੇ ਕੁਝ ਪੈਰਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਕਰਾਂਗਾ। ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

“ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 21, ਨਿਯਮ

State of Punjab v. Giani Bir Singh and another (Mahajan, J.)

58 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 63 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 42, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦੋ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਸ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 63 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੁਣ ਵੀ ਫੀਲਡ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਜਮਨਾਬਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ* ਉਹ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ:

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਹੈ। ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮੁਦਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ 'ਜਿਵੇਂ' ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ:

ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਹ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਕੁਰਕੀ ਵਿੱਚ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 2 ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਲਈ *ਬੇਨਾਮੀ ਸੀ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਗੁਝਲਦਾਰ ਸੀ*, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। .
ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਫ਼ਟ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਇਹ ਹੈ: ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਲਈ *ਬੇਨਾਮੀ ਸੀ*, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 1 ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 42, ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 42, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੋ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮੰਗਤੁਲਾਲ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 42, ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਕਰੀ ਰੱਦ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੁਬਾਰਾਏਛੂ ਬਨਾਮ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ (8) ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ "ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਕਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨੂੰ. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਜੱਜ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਹੈ" ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦੀ [ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਉਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ

ਮਾਮਲੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਵਾਣੀ ਅੰਮਲ ਵਿ. ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ

ਸੰਦਰਸ਼ਨ (9), ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਧੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਤਬਾਦਲੇ ਬੇਨਾਮੀ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ੀ ਸਨ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਬਿਊਮੋਟ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਜਮਨਾਬਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਜੇਕਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੁਨਾਸਿਬ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲੋਂ ਲਾਹੌਰ, ਬੰਬਈ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੌਗ ਬਾ ਮੌਗ ਬਨਾਮ ਮੌਗ ਬਾ ਯਿਨ (10) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ - ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਰਕ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਲੈਣਦਾਰ ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ - ਨਿਰੀਖਣ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ।

State of Punjab v. Giani Bir Singh and another (Mahajan, J.)

ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੰਗੂਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਖਾਸ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਦਈ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪਕ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤ ਦਾਅਵੇ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਉਹ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਡੀਡ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਗਜ਼ੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਰਾ ਗ੍ਰਾਫ਼ 9 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਹਤ ਹੈ ਜੋ ਮੁਦਈ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਪੱਸ਼ਟੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦਾ 53. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ। *ਮਹੋਦਰ*, ਬਨਾਮ *ਸੁਰੈ ਪ੍ਰਸਾਦ* (1) ਅਤੇ *ਮਾਉਟ ਹਿਦਨਯਤ-ਉਲ-ਨਿਸਾ* ਬਨਾਮ *.ਤਾਜਲ-ਉਦ-ਦੀਨ* (2)। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫ਼ਟਕਾਰਾ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਵਧ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ, ਵੰਡ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਥਾਵੇ ਨੇ *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਣੀ ਅੰਮਾਲ ਦੇ ਕੇਸ* (9) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਆਰਪੀਐਸਐਨ ਲਈ। *enually annlv* ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ 1 ਕੇਸਾਂ ਲਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ *ਸ਼ਾਂਤੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਚਮਨਲਾਲ* (13) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਡੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਡਿਸਓਸ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ *nlaintiff* ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਬਾਹਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(13) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਮਪੀ 363

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਨਿਆਇਕ ਰਾਏ ਦਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। *ਤਾਹਰ ਉਨੀਸਾ ਦਾ* ਕੇਸ (3) ਇਕੱਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਲੈਣਦਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਭਾਸਕਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰੈਡਿਟਸ ਆਫ ਪਿਲਰ ਖਾਸਮ ਸਾਹਬ* (14) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਹੈ-

“ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਲੈਣਦਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਤਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ

I. L. R. Punjab and Haryana (1968)1

'ਤੇ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੈਣਦਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਮੋਹਨਾ ਰਾਓ ਨੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਲੈਣਦਾਰ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ।

ਆਰਡਰ I, ਨਿਯਮ 8, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ-

“ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ

(14) ਏਆਈਆਰ 1965 ਏਪੀ 68.

State of Punjab v. Giani Bir Singh and another (Mahajan, J.)

ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰੋ।"

ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਲੈਣਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ।

ਬਾਹਰ ਟੀਜਨੀਸਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਰਫੁੱਨੀਸਾ ਬੇਗਮ (3) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਪੱਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੱਜ ਦੇਣਦਾਰ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰਵ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਖੁੰਝ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਉਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੈਜ਼ਿਊਟੀਕੇਟਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸੇ ਪੱਟੀ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 53 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"

'ਸਿਰਫ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੱਟਾ ਤਬਾਦਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 53 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਬਾਦਲਾ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ, ਉਸਦੇ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 53। ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ।'

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਔਬਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੋਹਿਦੀਨ ਬਰਾਗਨ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮੁਸਤੱਪਾ ਰੋਥਰ (15) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਨਾ 668 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:-

'ਜੇਕਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਨਬੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਧੋਖਾਧੜੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਨੋਟਿਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਬੁਰੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ।'

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ, ਓਬਿਟਰ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਜੋ ਸਵਾਲ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਫਕੀਰਾ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ ਮਜਬੋ *ਸਿਵਘ* (16) ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

'ਇਹ ਧਾਰਾ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਕ ਹੀ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।'

ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੋਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਕਈ ਲੈਣਦਾਰ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ (17) ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 363 'ਤੇ, ਦੁਆ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ "ਇਹ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇੰਨਾ ਹਾਰਿਆ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਹੋਇਆ ਹੈ।" ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਏਆਈਆਰ 1930 ਮੈਡ. ੬੬੫ (੬੬੮)।

(16) ਏਆਈਆਰ 1917 ਪੈਟ. 448 (450)

(17) ਏਆਈਆਰ 1961 ਪੀ.ਬੀ. 361.

State of Punjab v. Giani Bir Singh and another (Mahajan, J.)

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੋਢੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਤਕਾਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਤੋਹਫਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਹੁਣ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਚਿਤਾਨੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾਪਤ (18), ਅਤੇ ਰੋਮ ਸੈਨ ਆਈਪੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (19) 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਸਚਿਤਾਨੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾਪਤ (18) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। :-

“ਸੈਕਸ਼ਨ 53, ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਬਾਦਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰੇ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਕਲਪ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਕੋਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜੋ ਐਡ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (19) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਜਿੱਥੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਤਕਾਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ।"

ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੌਦੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਰਸੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। . ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ

(18) A.J.R.T.1928 All. 234
(19) A.I.R. 1926 Lah. 650.

I. L. R. Punjab and Haryana (1968)1

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਰਸੀਦ ਦਾ NC ਸਬੂਤ ਹੈ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਇਸ ਤੋਹਫੇ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫੀਸ ਦੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੋਹਫੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੋਹਫੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਤੋਹਫੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਾ ਦਬਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਜਾਂ ਅਸਟਾਪੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 53 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰਾਓ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਸਟੇਪਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

h?"

RS N ARULA , J.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

